

Simona BURTEA

La Teatrul de Comedie „se fură ca-n codru”...

Am ajuns la concluzia că nu America este țara tuturor posibilităților, ci România. Și când spun asta, mă gândesc la tot ce este mai rău și mai murdar. Aici, în scumpa noastră țărișoară, se fură mai rău ca-n codru. Unii sunt prinși. Alții scapă. De ce ? Fiindcă banul e un „medicament” pentru toate bolile societății. Și dacă lumea în care trăim s-a degradat atât de mult, o „datorăm” și sărăciei în care ne afundăm din ce în ce mai tare.

După această scurtă examinare a societății românești, am constatat că piesa ***Hoățele sau N'avem bani, nu plătim!***, scrisă în 1974 de Dario Fo, este cât se poate de contemporană în contextul dat. Montată la Teatrul de Comedie, *Hoățele*, este o nouă încercare a lui Dan Tudor în calitate de regizor.

Spectacolul, situat undeva între *commedia dell'arte* și teatrul absurdului, creionează două perechi de tineri căsătoriți, care își duc zilele într-o sărăcie lucie. Flămânde, gospodinele invadează *super-market*-urile și fură tot ce le pică în mână. Cele două exponente ale hoățelor, Antonia și Margherita, trec prin diferite peripeții, pentru a-și masca vinovăția. La polul opus se află bărbații lor: Giovanni și Luigi, care au o puternică responsabilitate morală față de societatea în care trăiesc. Dragoș Huluba (*Giovanni*) dezvăluie, cu iscusință, un muncitor cinstit, dar și flămând. Disperat de foame, ajunge să mănânce conserva cu mâncare pentru câini și meiul pentru păsări, pe care soția lui le furase. Scena stârnește haz, datorită mimicii și gesturilor sugestive ale actorului. Îl secundează cu aplomb Marius Drogeanu (*Luigi*), un alt flămând haios și speriat de societate. După marele furt, începe percheziția.

O vorbă creștinească spune că: „Dumnezeu a dat, Dumnezeu a luat”. Parafrazând această vorbă, în spectacol pot spune că „Proprietarul a dat, Proprietarul a luat”. Și aceasta pentru că spectacolul începe cu mutarea tinerilor în casă nouă. Cine a stat înainte în această încăpere? Un artist, un violonist, care își cântă amarul în timp ce-și părăsește locuința. De ce s-a mutat? Și el este o victimă a sărăciei, a lipsei de bani pentru chirie. Așa începe spectacolul.

Un pat, o măsuță, un dulap minuscul, o chiuvetă improvizată – toate din metal, constituie decorul. Pare fragil, rece, dar în același timp este compatibil cu statutul chiriașilor: niște amărâți – săraci lipiți. Durerea provocată de lipsa banilor, se oglindește și în costumele (semnate Doru Zanfir) de un gri puternic. Doar femeile mai au o speranță, nuanțată prin petele de culoare roșie de pe rochii.

Jocul actorilor este debordant. Pline de vervă, Laura Creț și Simona Stoicescu dau viață gospodinelor. Situațiile prin care trec, de la ascunderea produselor furate la minciunile risipide cu diiumul, se complică în momentul în care, de teama de a nu fi descoperită, Antonia „o însărcinează” pe Margherita cu câteva produse furate. Aici se naște legenda Eulampiei, o altă minciună, necesară pentru falsa graviditate a femeii. Cele două se joacă de-a uite burta nu e burta, zăpăcind și reușind să păcălească credulii bărbați.

Mișcarea scenică a lui Florin Fieroiu, pune în evidență amestecul de stări pe care le trăiesc actorii: spaima, bucuria că au ce să pună pe masă, nebunia colectivă a oamenilor căpiați de foame.

Scena în care cei doi bărbații aleargă disperați după femeile lor, fals gravide, este rezolvată de regizor, prin introducerea, încă de la început, a două benzi de jogging.

Situațiile comice încep să se înmulțească o dată cu intrarea în scenă a inspectorului (Șerban Georgevici). Sărăcia nu-i este străină nici lui. Sau poate setea de bani și putere au pus stăpânire pe polițist. În orice caz, nu sunt încă convinsă dacă Șerban Georgevici juca în *Hoățele* sau în *Poiana boilor*. Gesturile, ținuta și jocul lui identic să-l fi trădat?

În final, adevărul a ieșit la iveală: toată lumea fură și este coruptă.

Sfârșitul? Paradoxal. Plin de speranță, dar în același timp scena este golită. Chiriașii pleacă. Fără loc de muncă și fără bani, ei nu-și mai pot plăti chiria. Și totuși, sunt veseli, cântă și dansează. Comedia te prinde în mrejele ei, te ține în tensiune fără a te lăsa să respiri și când te aștepti mai puțin situația se răstoarnă. Se pare că Dan Tudor a mizat pe talentul actorilor. Aceștia din urmă au furat spectatorilor zâmbete, ba chiar hohote de râs. E limpede! Trăim într-o lume de hoții!

Teatrul de Comedie – *Hoățele sau N'avem bani, nu plătim!* de Dario Fo. Traducerea: Horia Gârbea. Regia și ilustrația muzicală: Dan Tudor. Scenografia: Doru Zanfir. Mișcarea scenică: Florin Fieroiu. Cu: Laura Creț (*Antonia*), Simona Stoicescu (*Margherita*), Dragoș Huluba (*Giovanni*), Marius Drogeanu (*Luigi*), Șerban Georgevici (*Inspectorul*).

